

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.1263.2018 / 2 / as

MRP:PS

KAN872858

Warszawa, 2 września 2018 r.

dot.: DUS.I.5000.6.2018.JK z 03.09.2018 r.

Pani
Elżbieta Rafalska
Minister Rodziny, Pracy
i Polityki Społecznej

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowna Pani Minister,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

1. Projektowane rodzicielskie świadczenie uzupełniające ma na celu uhonorowanie i docenienie okresu wychowywania dzieci i zapewnienie środków utrzymania osobom, które zrezygnowały z zatrudnienia lub go nie podjęły ze względu na wychowywanie dzieci w rodzinach wielodzietnych.

Dokonując oceny projektowanego świadczenia w kontekście przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego należy stwierdzić, że świadczenie to ma charakter specjalnego nieskładkowego świadczenia pieniężnego. Należy jednak wskazać, że aby świadczenie mogło zostać uznane na gruncie rozporządzenia (WE) nr 883/2004 za specjalne nieskładkowe świadczenie pieniężne musi być wymienione w załączniku X przedmiotowego rozporządzenia. W związku z powyższym konieczne jest aby projektodawca poczynił kroki zmierzające do rozszerzenia załącznika X rozporządzenia (WE) nr 883/2004 o projektowane świadczenie.

Jednocześnie pragnę zwrócić uwagę, że w przypadku braku rozszerzenia załącznika X, a tym samym niezakwalifikowanie projektowanego świadczenia jako specjalnego nieskładkowego świadczenia pieniężnego konieczna będzie ponowna analiza projektu ustawy pod kątem zgodności z przepisami rozporządzenia (WE) nr 883/2004 oraz zakazem dyskryminacji ze względu na obywatelstwo.

2. Projektowana ustawa w art. 3 ust. 2 pkt 2 przyznaje pod pewnymi warunkami rodzicielskie świadczenie uzupełniające cudzoziemcom, do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Należy zauważyć, że istnieją dyrektywy, które przyznają określonej w nich kategorii cudzoziemców prawo do równego traktowania z obywatelami danego państwa członkowskiego w zakresie działań zabezpieczenia społecznego wskazanych w art. 3 rozporządzenia (WE) nr 883/2004. Do dyrektyw tych należą m.in. dyrektywa Rady 2003/109/WE z dnia 25 listopada 2003 r. dotycząca statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi, dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/98/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie procedury jednego wniosku o jedno zezwolenie dla obywateli państw trzecich na pobyt i pracę na terytorium państwa członkowskiego oraz w sprawie wspólnego zbioru praw dla pracowników z państw trzecich przebywających legalnie w państwie członkowskim, dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/36/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu zatrudnienia w charakterze pracownika sezonowego, dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/66/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa, dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/801 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu prowadzenia badań naukowych, odbycia studiów, szkoleń, udziału w wolontariacie, programach wymiany młodzieży szkolnej lub projektach edukacyjnych oraz podjęcia pracy w charakterze au pair.

Sam fakt stosowania do cudzoziemców przepisów o koordynacji zabezpieczenia społecznego, co zostało przewidziane w projekcie ustawy nie oznacza, że nabywają oni uprawnienia przyznawane na mocy ww. dyrektywy. Aby nabyć uprawnienie wynikające z dyrektywy, prawo do tego konkretnego świadczenia musi zostać odzwierciedlone w przepisach prawa krajowego. Do tej pory ustawodawca realizował ten obowiązek poprzez wskazywanie tytułów pobytowych z ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, które upoważniają do korzystania z gwarantowanych prawem krajowym świadczeń, np. w art. 1 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, art. 1 ust. 2 pkt 2 ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

W związku z powyższym konieczne jest wyjaśnienie jak projektodawca zamierza zrealizować uprawnienia konkretnych grup cudzoziemców wskazanych w dyrektywach unijnych do równego traktowania z obywatelami polskim w zakresie projektowanego świadczenia.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej z zastrzeżeniem uwag zawartych w niniejszej opinii.

Z poważaniem

z up. Ministra Spraw Zagranicznych
Piotr Wawrzyk
Podsekretarz Stanu

